

Uusi SisäRYL: Kodin laatoitusten laatuvaatimukset: keraamiset laatat ja muut laatat

*Kari Vainio, HTT-tavarantarkastaja,
Tavarantarkastus Kari Vainio
Sähköposti: jauho@kotiportti.fi*

1322.1.5.3 Laatoitustyö

1322.1.5.3.1 Laatoitus

Vaatus

Laatoitus tehdään suunnitelma-asiakirjojen mukaan. Rakenteessa käytettävien eri materiaalien ja työvälineiden yhteensopivuus varmistetaan valmistajien kirjallisista ohjeista.

Laattojen sijoitus pinnalle suunnitellaan siten, että jos laattoja joudutaan leikkaamaan, leikatut laatat sijoitetaan ensisijaisesti huonetilan sisänurkkiin ja lattiarajaan. Asiakirjojen mukainen kuvio on ehjä.

Mosaiikkilaatta-arkkien arvioinnissa on ennen asennusta otettava huomioon mosaiikkipalojen sijoittuminen laatta-arkkiin. Arkin mahdollisten liimanappien korkeus tulee mahdollistaa arkin normaalin saumauksen saumauslaastivalmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kommentti: Märkätilakorteissa RT 103810 ja RT 103811 on hyvät periaatekuvat laattajaosta kun pistekaivo ja laattana 10x10.

Laatan leikkaus voi olla OK kiintokalusteiden tai lauteiden alla mutta ei kävelyalueella!

Uusi SisäRYL – mikä muuttuu?

942 Saumaus sisärakenteissa

Ohje

Erityisesti huomioitavaa sementtipohjaisten saumausaineiden käytössä:

Jos imukykyisen sauman esikostutus jää tekemättä, saumauslaastin loppulujuus voi jäädä heikoksi.

Liian suuri pesuveden määrä voi aiheuttaa värivääristymää ja kirjavuutta saumauslaastissa.

Jos saumauksen jälkihoito jää tekemättä, saumauslaastin loppulujuus voi jäädä riittämättömäksi.

Saumauslaastin paksuusvaihtelu saumassa voi aiheuttaa värin kirjavuutta.

Kommentti: Aiemmin oli ohjeistus että kiinnityslaasti saa nousta korkeintaan laatan paksuuden puoleen väliin. Tänä päivän saumauslaastin valmistaja voi ohjeissaan edellyttää että sauma on kauttaaltaan tyhjä, ts. silloin pitää varautua tyhjentämään sauma kiinnityslaastipurseista laatoituksen yhteydessä!

Uusi SisäRYL – mikä muuttuu?

Rektifioitu laatta vs kaliberiluokiteltu laatta

Taulukko 1322.1.5:T5. Laattojen yleisimmin käytetyt saumaleveydet.

Laatta	Saumanleveys, mm
Rektifioitu laatta (rektifioitu seinä- ja lattialaatta)	vähintään 2
Kaliberiluokiteltu laatta	vähintään 4
Tavanomainen seinälaatta (kaakeli)	3
Märkäpuristettu laatta ¹⁾	5..10
Mosaiikkibetonilaatta	2..310
Tiililaatta	

1) Sauman leveydessä on otettu huomioon märkäpuristetun laatan kuivapuristettua laattaa suurempi mittatoleranssi. On suositeltavaa tehdä koeladonta saumaleveyden määrittämiseksi. Sauman leveydessä on otettava huomioon valmistajan ohjeet.

2)

Kommentti:

”Rektifioitu laatta” tarkoittaa että laatta on mittatarkka, reunat suorat ja kulmat ovat suorakulmaiset. Laatat voidaan asentaa normaalia kapeammalla saumalla joka on yleensä 2 mm. Varmistetaan laattavalmistajan tiedoista!

”Kaliberiluokiteltu laatta” tarkoittaa että laatat on lajiteltu esim. 4 eri kokoluokkaan jotka käyvät ilmi laattapakkauksen tiedoista. Nämä laatat tarvitsevat suuremman saumaleveyden! Huom! Jos tekee esim. ”shakkiruudun” niin pitää ostohetkellä kertoa myyjälle että laatat yhdistetään samaan laattakenttään niin tilataan yhteensopivat kaliberiluokat.

Sanaa ”kalibroitu laatta” ei käytetä jotta vältetään väärinkäsityksiltä sanoissa kalibroitu / kaliberiluokiteltu!

Uusi SisäRYL – mikä muuttuu?

1326 1.2.4 Valmis laatoitus

Ohje

Valmiin laatoituksen hammastus (vierekkäisten laattojen korkeus-/ tasoero) määritellään teknisessä raportissa CEN/TR 13548. Kun laatoituksen sauman leveys on < 6 mm on sallittu hammastus 1,00 mm ja kun sauman leveys on ≥ 6 mm on sallittu hammastus 2 mm.

Hammastus mitataan, kun laatat ovat keskenään tasa-arvoisessa asemassa. Laatat sijoittuvat päädyt vastakkain tai laatat limittä-mättä vierekkäin.

Laatan valmistuseräkohtaisesti syntyvien mittojen ja muotojen sallitut toleranssit eli vaihteluvälit (esim. kuperaus) ovat laatan omi-naisuuksia eivätkä ne, jotka eivät muutu asennuksen yhteydessä vaan siirtyvät valmiiseen laatoitukseen. Valmiissa laatoituksessa on siten tekijöitä, jotka saattavat näkyä johtuen esimerkiksi valitusta limityksestä, esim. tiililimitys.

Tästä syystä tulee noudattaa laattapakkaukseen merkittyjä limityssuosituksia. Erityisesti suorakaiteen muotoisten laattojen osalta tulee, ennen laattojen asentamista, varmistua malliladonnalla suunnitellun limityssasteen soveltuvuudesta ja tarvittaessa pienentää limitystä tai toteuttaa laatoitus tasalimityksellä.

Uusi SisäRYL – mikä muuttuu?

1322.1.1.1.2.4 Huokoistäytetyt luonnonkivilaatat

Ohje

Esteettisistä syistä huokoistäytetyn luonnonkivilaatan taustalla voi olla vahvistusverkko tai muu taustavahvistus, kuten esimerkiksi metallilevy. Näitä laattoja käytettäessä tulee kiinnitys olla laatan toimittajan ohjeiden mukainen. Suunnitteluvaiheessa on varmistettava, että tarvittavat laatu- ja päästöluokitusdokumentit löytyvät.

Kommentti: kuvassa on marmorilaatan taustassa epoksilla kiinnitetty lasikuituverkko. Nk. "saneerauslaastikiinnitys" ei toiminut ja laatoitus oli pilalla.

Uusi SisäRYL – mikä muuttuu?